

Wesepe laat je niet los (7)

Op 11 september 1983 de intrede gedaan, nu aan het werk dus! Mijn eerste oecumenische huwelijksdienst was al op 13 september, een dubbele uitdaging. Op de universiteit leer je heel veel behalve trouwdiensten en uitvaarten (althans in mijn tijd in Groningen) en ten tweede een oecumenische huwelijksdienst. In die nieuwe Groningse stadswijk waar wij woonden en kerken ging het er tot op zekere hoogte zeer oecumenisch aan toe. In het multiculturele wijkcentrum had je twee kerkzalen en een kapelachtige ruimte. Eén zaal en de kapel waren in gezamenlijk gebruik van de hervormde wijk en de wijkparochie, de andere grote kerkzaal werd uitsluitend gebruikt door de gereformeerde wijkgemeente (de Samen-Op-Weg-gedachte was nog niet ontloken). Dat in tegenstelling tot de samenwerking tussen hervormd en katholiek, om de 3 maanden kerkte de ene groep om 09.00 uur en de andere om 10.30 uur en daarna wisselde het. De kapel stond ook voor de hervormden open voor kleinschalige bijeenkomsten. Maar die samenwerking ging zo natuurlijk goed dat de bisschop het nodig vond om de betreffende pastoor na enkele jaren tot de orde te roepen en naar elders over te plaatsen.

“Oecumene” (een bijbels begrip dat je terug kunt vinden in Matheus 24:14 hetgeen “wereldwijd” en dus grenzeloos betekent) kende kennelijk zijn beperkingen. En nu laat ik een heel stuk van eeuwen kerkgeschiedenis met ál z’n kerkscheuringen, verketteringen en brandstapels maar onbesproken.

En toch had ik behoefte om me op synodaal niveau even te laten informeren hoe kerkrechtelijk de zaken in relatie tot de RK kerk er voor stonden (ik zit immers nog steeds in een leersituatie!). Wat ik inmiddels wel wist dat men officieel als protestant niet deel mocht nemen aan de rk-eucharistie. En ik had gehoord dat de geloofsopvoeding in principe in handen werd gelegd van de moeder als zij katholiek was.

Dus na ambtelijke informatie op, ter kennismaking, naar de pastorie in Broekland ten huize van pastoor Henk Molthof. Meegetroond naar zijn studeerkamer nam hij plaats achter zijn royale bureau en nam een goede sigaar (terwijl hij me wat kortademig overkwam). En natuurlijk had ik mijn pijp bij me en al babbelend werd het steeds gemoedelijker en blauwer in Gods keukentje.

Op een gegeven moment, ter zake komend, trok hij een grote bureaula open, haalde een A-4tje te voorschijn en sprak de voor mij onvergetelijke en gemoedelijke woorden: “Zullen we het zo maar doen?” Nou, in grote lijnen was er niks mis mee, alleen op een gegeven moment in de liturgie was er plek gereserveerd voor Maria. Het ging om een gebed voor vruchtbaarheid of zo. En dat zou hij wel doen want in die hoek van de kerk had ik dus niets te zoeken en klaar was Kees.

Ter afronding werd ik vervolgens naar een hele andere keuken uitgenodigd, de keuken van Dinie de huishoudster, een zeer gastvrije, hartelijke en goeddoende dame, ook van de parochie. Het was een zeldzaam mooie, ouderwets ingerichte keuken, alsof die rechtstreek uit de serie van Swiebertje kwam.

Vroegere of meer recentere ontwikkelingen in de kerkgeschiedenis met al z’n nodige en onnodige scheuringen uit calvinistische hoek of verboden en rk-expansiedrift ten spijt hadden vanaf het begin collegialiteit en vriendschappelijkheid de sfeer bepaald! Instanties kunnen botsen, maar openheid is ontwapenend en maakt mensen tot vrienden.

En het oecumenische bruidspaar? Zij waren zich geheel niet bewust van allerlei kerkelijke perikelen, zij vertrouwden zich beiden aan ons toe om er een mooie dienst van te maken. Of mijn goede vriend en waarde collega hen ooit nog teruggezien heeft in zijn tempel – in de mijne, de onze, heb ik ze nooit kunnen ontwaren, maar elkaar in het dorp tegenkomend zagen ze er goedlachs en tevreden uit en dat is een kleine alledaagse zegen!

Een ander fenomeen is het (verjaardags)huisbezoek aan bejaarden. Volgens één of ander overzichtelijk lijstje bleek dat in dezelfde eerste week iemand van 75 (of 80) bezocht zou moeten worden. En dat heeft (hoe gezellig het ook klinkt) toch ook weer z’n eigen moeilijkheid – zeker voor iemand die een beetje verlegen van aard is! Voor een huwelijksdienst bestaat er in ieder geval nog een liturgie met een bepaalde gang van zaken, maar een verjaardagsbezoek aan mensen die je nog helemaal niet kent? Bij wie kom je binnen, hoe kom je binnen, wat verwachten de mensen van jou... want zij kennen mij ook niet! Zoals in het voorgaande zeg ik ook nu ... ik wil het wel serieus doen! Dus ’smorgens blader je wat door de bijbel, je vindt iets dat je misschien wel

geschikt lijkt, je denkt er over na hoe je dat in verband met een verjaardag kunt mengen, is er misschien sprake van ziekte, ander ongemak, rouw misschien? En voor de zekerheid bedenk je – indien gewenst (maar ook dat moet blijken) – een gebed, want tenslotte ben je predikant met een specifieke taak.

Dus daar ga je en je moet maar zien! Op de fiets, geconcentreerd en enigszins gespannen rij je naar het opgegeven adres en het betref voor Sallandse begrippen een tamelijk grote boerderij. Lopend langs de schuur naar voren en al gauw hoor je gezellig gepraat en luid gelach (het was een zonnige dag met de ramen en deuren wijd open). Binnengekomen zat het hele gezelschap in “de mooie kamer” of “de grote kukk’n”. Er viel een wat ongemakkelijke stilte, bij het handen geven nog een enkele grap of grol en toen werden de gesprekken en gezelligheid al gauw weer hervat; natuurlijk, waarom niet! En voor mijn pastorale gevoel leek het me goed om het bijbeltje opgeborgen te laten en het gebedje bleef onuitgesproken. Was ik nu anderen en mezelf tegengevallen?

Wanneer ben je nou serieuzer; door als late binnenkomer in gezellige gesprekken in te breken en met jouw “handel” op tafel te komen om zodoende jezelf waar te maken? Of uit respect voor de mensen – die je helemaal nog niet kent dus ook niet kunt inschatten – als dienaar van het Woord zo nodig een ander moment uit te kiezen.

Voor alle duidelijkheid; vrolijkheid, dankbaarheid en vrolijke saamhorigheid zijn in bijbels perspectief ruimschoots aanwezig, maar als beginnening loop je veel vaker op een vinkentouw en in de praktijk hoop ik te leren wanneer en wat je te zaaien hebt. Wesepe als ‘leerschool’ moet me maar naar ‘wijsheid’ leiden.

Volgende keer: Hoe ‘boeiend’ is de liturgie?

Ds. D.v.D.